

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

4^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014-2020

Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης των
Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων

Καλαμπάκα, 27 Νοεμβρίου 2018

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΧΩΡΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014-2020

Οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις – ΟΧΕ αποτελούν εργαλείο για την εφαρμογή αναπτυξιακών στρατηγικών σε χωρικές ενότητες που παρουσιάζουν συγκεκριμένα προβλήματα ή διακρίνονται από σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες.

Στο πλαίσιο των προβλέψεων του εγκεκριμένου από το 2014 Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Θεσσαλίας 2014 – 2020 (ΠΕΠ) για ΟΧΕ, έχει ενεργοποιηθεί το εργαλείο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων για την εφαρμογή :

- Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ)
- Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων Νήσων Βορείων Σποράδων και Διαδρομής Πολιτισμού Τουρισμού

Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ)

Η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη σύμφωνα με το σχεδιασμό του ΠΕΠ στηρίζεται κυρίως από τους Θεματικούς Στόχους : 4 «Στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς», 6 «Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων», 8 «Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξης της κινητικότητας των εργαζομένων» και 9 «Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης»

Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός είναι 25 εκ. € περίπου πόροι συγχρηματοδότησης ΕΤΠΑ και 6,25 εκ. € πόροι συγχρηματοδότησης ΕΚΤ (7,44% των πόρων του ΕΤΠΑ και 6,85% των πόρων του ΕΚΤ του ΠΕΠ Θεσσαλίας), ποσά που αντιστοιχούν στην τελική δαπάνη των δράσεων που θα υλοποιηθούν.

Στρατηγικές ΒΑΑ εφαρμόζονται στο πλαίσιο του ΠΕΠ Θεσσαλίας σήμερα στα τέσσερα αστικά κέντρα - πρωτεύουσες των Περιφερειακών Ενοτήτων, που είναι η **Λάρισα**, ο **Βόλος**, τα **Τρίκαλα** και η **Καρδίτσα**.

Ειδικότερα :

Στα αστικά κέντρα **Βόλου και Λάρισας** έχουν εγκριθεί οι Στρατηγικές ΒΑΑ. Ειδικότερα και ανά αστικό κέντρο:

➤ **Βόλος**

- **Τίτλος:** «ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ (ΒΑΑ)»
- **Προϋπολογισμός:** 15.130.000 € (12.445.000 € ΕΤΠΑ και 2.685.000 € ΕΚΤ)
- **Περιοχή Παρέμβασης:** τμήματα των περιοχών Αγίων Αναργύρων, Παλαιών, κέντρου της Νέας Ιωνίας, προσφυγικών, Σιδηροδρομικού Σταθμού – πλατείας Ρήγα Φεραίου και κέντρο του Βόλου μέχρι το παραλιακό μέτωπο
- **Στόχος:** Αντιμετώπιση κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων της περιοχής παρέμβασης

- **Δράσεις** που αφορούν σε: α) Μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, β) Βελτίωση της κινητικότητας και αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος, γ) Δημιουργία και αναβάθμιση κοινωνικών υποδομών δ) Βελτίωση κοινωνικών υποδομών και ενεργειών του ΟΤΑ για την υποστήριξη της προσβασιμότητας ατόμων που πλήττονται από φτώχεια ε) Υποστήριξη και ενδυνάμωση ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων στη περιοχή παρέμβασης στ) Προώθηση της απασχόλησης, της επιχειρηματικότητας και της Κοινωνικής Οικονομίας ζ) Ενίσχυση επιχειρήσεων στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 3 για την περιοχή παρέμβασης ΒΑΑ

➤ **Λάρισα**

- **Τίτλος:** «Η ΠΟΛΗ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ»
 - **Προϋπολογισμός:** 15.009.429 € (13.448.000 € ΕΤΠΑ και 1.561.429 € ΕΚΤ).
 - **Περιοχή Παρέμβασης** οι συνοικίες Αγίου Αχίλλειου, Αγίου Νικολάου, Αγίου Κωνσταντίνου, Αγίων Σαράντα, Σιδηροδρομικού Σταθμού και Νέας Σμύρνης.
 - **Στόχος:** αντιμετώπιση κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων της περιοχής παρέμβασης.
 - **Δράσεις** που αφορούν σε: α) Δίκτυο δρόμων ήπιας κυκλοφορίας β) Ανάπλαση της περιοχής παρέμβασης, άρση ασυνεχειών και προώθηση των ήπιων μορφών μετακίνησης γ) Ολοκλήρωση υποδομών πολιτισμού και δημιουργία / ανάδειξη τουριστικού προϊόντος δ) Βελτίωση των κοινωνικών και οικονομικών παραμέτρων στο πλαίσιο δράσεων αναβάθμισης του αστικού περιβάλλοντος και βελτίωση της προσβασιμότητας των εμποδιζόμενων ατόμων ε) Στήριξη της απασχόλησης εντός της περιοχής παρέμβασης στ) Στήριξη της απασχόλησης εντός της περιοχής παρέμβασης ζ) Αναδιοργάνωση επιχειρήσεων εντός της περιοχής παρέμβασης η) Κοινωνική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων θ) Ενίσχυση της Κοινωνικής Οικονομίας εντός της Περιοχής Παρέμβασης του ΣΒΑΑ Λάρισας ι) Ενίσχυση επιχειρήσεων εντός της περιοχής παρέμβασης ΣΒΑΑ Λάρισας
- Ορίσθηκαν οι Δήμοι Βόλου και Λαρισαίων ως **Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης** του ΠΕΠ με ανάθεση καθηκόντων/ αρμοδιοτήτων για την αξιολόγηση και επιλογή των προτεινόμενων Πράξεων της αντίστοιχης Στρατηγικής και ειδικότερα αναφορικά με την συνάφεια και την ποιότητα τους.
 - Εκδόθηκαν Προσκλήσεις με συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ: α) προς τον Δήμο Βόλου με τίτλο «ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ - ΕΤΠΑ» για υποβολή προτάσεων όπως περιγράφονται στην παραπάνω εγκεκριμένη Στρατηγική ΒΑΑ, συνολικής Δημόσιας Δαπάνης 10.945.000 € και β) προς τον Δήμο Λαρισαίων με τίτλο «ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΒΑΑ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ - ΕΤΠΑ» για υποβολή προτάσεων όπως περιγράφονται στην παραπάνω εγκεκριμένη Στρατηγική ΒΑΑ, συνολικής Δημόσιας Δαπάνης 12.448.000 €.
 - Υποβλήθηκαν συνολικά 22 προτάσεις έργων (12 προτάσεις έργων από τον Δήμο Βόλου και 10 από τον Δήμο Λαρισαίων) συνολικού προϋπολογισμού 23.154.680 € (10.633.835 € από τον Δήμο Βόλου και 12.520.845 € από τον Δήμο Λαρισαίων).
 - Εντάχθηκαν μέχρι σήμερα 6 έργα με συνολικό προϋπολογισμό 6.844.000 €, ενώ τα υπόλοιπα 16 έργα βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης για ένταξή τους στο ΠΕΠ.Θ.
 - Εκδόθηκαν προσκλήσεις με συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ: α) προς την Κοινωφελή Επιχείρηση Κοινωνικής Προστασίας Αλληλεγγύης - Δημοτικό Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚΠΑ ΔΙΕΚ) του Δήμου Βόλου με τίτλο «Λειτουργία Ξενώνα Αστέγων

Βόλου», για υποβολή πρότασης όπως περιγράφεται στην παραπάνω εγκεκριμένη Στρατηγική ΒΑΑ, συνολικής Δημόσιας Δαπάνης 407.160 € και β) προς τον Δήμο Λαρισαίων με τίτλο «Λειτουργία Δομής Φιλοξενίας Αστέγων στη Λάρισα» για υποβολή πρότασης όπως περιγράφεται στην παραπάνω εγκεκριμένη Στρατηγική ΒΑΑ, συνολικής Δημόσιας Δαπάνης 416.520 €. Μέχρι σήμερα έχει υποβληθεί η πρόταση της ΚΕΚΠΑ ΔΙΕΚ, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της αξιολόγησης.

- Περαιτέρω ενεργοποίηση , που αφορά στις Δράσεις ΕΚΤ και επιχειρηματικότητας των δύο ΒΑΑ, θα υπάρξει στο 2019.

Για τα αστικά κέντρα **Καρδίτσας και Τρικάλων** η ενεργοποίηση των Στρατηγικών ΒΑΑ μέχρι σήμερα είναι η εξής :

- Εγκρίθηκε η εξειδίκευση των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020, που αφορούν στη ΒΑΑ για τους Δήμους Καρδίτσας και Τρικκαίων, στην 3^η συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης.
- Εκδόθηκε η σχετική Πρόσκληση προς τα δύο αστικά κέντρα, Καρδίτσα και Τρίκαλα, προκειμένου να υποβάλλουν τις Στρατηγικές τους.
- Υποβλήθηκαν και βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης :
 - η Στρατηγική ΒΑΑ του Δήμου Καρδίτσας με τίτλο «Καρδίτσα, πόλη να ζεις», προτεινόμενο συνολικό προϋπολογισμό 8.400.000 € (7.200.000 € από το ΕΤΠΑ και 1.200.000 € από το ΕΚΤ) και περιοχή παρέμβασης το σύνολο της πόλης της Καρδίτσας.
 - η Στρατηγική ΒΑΑ του Δήμου Τρικκαίων με τίτλο «Τρίκαλα: Μια ανοιχτή πόλη-πρότυπο στις όχθες του Ληθαίου», προτεινόμενο συνολικό προϋπολογισμό 9.890.000 € (8.865.000 € από το ΕΤΠΑ και 1.025.000 € από το ΕΚΤ) και περιοχή παρέμβασης το σύνολο της πόλης των Τρικάλων.

Προβλέπεται η προώθηση έγκρισής τους στο επόμενο χρονικό διάστημα, ώστε να ακολουθήσει η έκδοση Προσκήσεων για έργα στο α' εξάμηνο 2019.

Λοιπές Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ)

Σύμφωνα με το σχεδιασμό του ΠΕΠ για ΟΧΕ διατίθενται πόροι ενδεικτικού προϋπολογισμού 37,5 εκ. € με συμμετοχή του συνόλου των Αξόνων Προτεραιότητάς του, πλην των Αξόνων Προτεραιότητας Τεχνικής Βοήθειας.

Στο εγκεκριμένο ΠΕΠ.Θ , προτείνεται η εφαρμογή ονοματισμένων Στρατηγικών ΟΧΕ για:

α) την **ΟΧΕ διαδρομής Πολιτισμού – Τουρισμού στη Θεσσαλία** με θεματικό αντικείμενο την αξιοποίηση της πολιτιστικής ή/και φυσικής κληρονομιάς για την ανάπτυξη περιοχών και της Θεσσαλίας, με βάση τα μνημεία αρχαίων θεάτρων και νεολιθικά, καθώς και σημαντικούς τόπους φύσης. Αφορά σε μία χωρική διαδρομή από τη Δυτική Θεσσαλία (Μετέωρα - Τρίκαλα) έως την Ανατολική (Βόλος – Ν. Αγχίαλος) μέσω της Λάρισας όπου είναι τα 2 εκ των 4 αρχαίων θεάτρων, που θα συνδεθεί με αναγνωρισμένους τόπους ή και δορυφόρους τόπους/περιοχές, ώστε να δημιουργηθούν διαδρομές πολιτισμού – τουρισμού με στόχο την ολοκληρωμένη ανάπτυξη.

β) την **ΟΧΕ Νησιών των Βορείων Σποράδων** (Σκιάθος, Σκόπελος, Αλόνησος).

Η ενεργοποίηση των ΟΧΕ μέχρι σήμερα έχει ως εξής :

- Εκπονείται το «Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης Νήσων Βορείων Σποράδων στη Θεσσαλία». Στην περιοχή μελέτης εκτός των τριών (3) μεγάλων

Νησιών Σκιάθου, Σκοπέλου και Αλοννήσου, συμπεριλαμβάνονται και όλα τα μικρότερα νησιά αλλά και ο περιβάλλων θαλάσσιος χώρος των Βορείων Σποράδων. Αντικείμενο του Επιχειρησιακού Σχεδίου είναι η καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης σε όλους τους τομείς της χωρικής, πολιτιστικής, οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής διάστασης, η ανάδειξη των θετικών – αναπτυξιακών στοιχείων, καθώς αντίστοιχα και των δυσμενών – προβληματικών που χρήζουν στήριξης / ανάταξης προκειμένου, μέσα από διερεύνηση και διαβούλευση, να προκύψουν τα μέσα και οι πόροι για την βιώσιμη ανάπτυξή τους με στήριξη της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης. Το αναμενόμενο αποτέλεσμα είναι η δημιουργία πολλαπλασιαστικού οφέλους και επιδράσεων τόσο εντός της συγκεκριμένης ζώνης της ΟΧΕ (περιοχή Βορείων Σποράδων) όσο και ευρύτερα αυτής στη Θεσσαλία, συνδέοντας - δρώντας συνεργατικά και αναπτυξιακά για το σύνολο της Περιφέρειας.

Σήμερα βρίσκεται σε φάση ενεργοποίησης Διαβούλευσης με τους φορείς, για υποβολή και επεξεργασία προτάσεων έργων και δράσεων. Προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός του α' εξαμήνου 2019 και άμεσα εν συνεχεία να εκδοθούν οι σχετικές Προσκήσεις για ένταξη έργων στο ΠΕΠ.Θ.

- Εκπονείται το «Επιχειρησιακό Σχέδιο Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης Διαδρομής Πολιτισμού Τουρισμού στη Θεσσαλία» με θεματικό αντικείμενο την αξιοποίηση της πολιτιστικής ή και της φυσικής κληρονομιάς, προκειμένου να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης τόσο για τις ίδιες τις περιοχές που θα αφορά, όσο και για ολόκληρη την Περιφέρεια. Η υπόψη «Διαδρομή» προβλέπεται να καλύπτει τα πλέον σημαντικά και αναγνωρισμένα μνημεία της Θεσσαλίας και εκτείνεται χωρικά από την περιοχή της Δυτικής Θεσσαλίας (Τρίκαλα – Μετέωρα) και μέσω της Λάρισας έως την Ανατολική Θεσσαλία (Μαγνησία). Ειδικότερα περιλαμβάνει το σύνολο των Αρχαίων Θεάτρων της Θεσσαλίας που είναι τέσσερα (4) - το Αρχαίο Θέατρο Φθιωτίδων Θηβών, το Αρχαίο Θέατρο Δημητριάδας, το Α' Αρχαίο Θέατρο Λάρισας και το Β' Αρχαίο Θέατρο Λάρισας-, καθώς και τα πλέον αξιόλογα μνημεία άλλων ιστορικών περιόδων, κύρια τους νεολιθικούς οικισμούς Σέσκλου & Διμηνίου, το σπήλαιο της Θεόπετρας και την περιοχή των Μονών των Μετεώρων. Η κύρια Διαδρομή θα εμπλουτιστεί όπου απαιτηθεί και όπως προκύψει από το Επιχειρησιακό Σχέδιο, με άλλους σημαντικούς τόπους πολιτιστικού/φυσικού ενδιαφέροντος, εντός της «ζώνης» της Διαδρομής ή και ως «δορυφόρους» αυτής, προκειμένου να προκύψει ένα Σχέδιο διασύνδεσης και ενιαίας ανάπτυξης και προβολής της, με απώτερο στόχο την αύξηση της επισκεψιμότητας, της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης στη Θεσσαλία.

Σήμερα βρίσκεται σε φάση ενεργοποίησης Διαβούλευσης με τους φορείς, για υποβολή και επεξεργασία προτάσεων έργων και δράσεων. Προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός του α' εξαμήνου 2019 και άμεσα εν συνεχεία να εκδοθούν οι σχετικές Προσκήσεις για ένταξη έργων στο ΠΕΠ.Θ.

Ως πρώτη φάση και καθόσον αποτελούν ονοματισμένα έργα της ΟΧΕ στο ΠΕΠ.Θ, εκδόθηκε ήδη η Πρόσκληση που αφορά στα Αρχαία Θέατρα και Νεολιθικούς οικισμούς/χώρους, με Δικαιούχο το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού και τις Εφορείες που εδρεύουν στη Θεσσαλία. Ήδη έργα υποβάλλονται και αξιολογούνται για ένταξη στο ΠΕΠ.Θ. στο αμέσως προσεχές διάστημα.